

ÄRENDE Meddelande om åtgärdsstillståndsbeslut

KLAGOMÅLET

Klagandena kritiserar i sitt klagomål 4.5.2016 miljö- och byggnadsnämndens förfarande i Nykarleby stad. Enligt klagoskriften har klagandena inte blivit informerade om grannens åtgärdsstillstånd (nybyggnad av staket) trots att de har meddelat byggnadsinspektören om att de motsätter sig byggandet av staket på rån. De har haft uppfattningen att de ska informeras om beslutet och kan söka ändring. Beslutet har dock givits efter anslag utan att en kopia av det har tillställts klagandena som har i grannens hörande tydligt tagit ställning att de inte vill ha ett staket på rån.

UTREDNING

Nykarleby stad har gett sin utredning 24.8.2016.

BEMÖTANDE

Klagandena har gett ett 5.1.2017 daterat bemötande.

AVGÖRANDE

Utredning och lagstiftning

Ägaren av en viss fastighet i Nykarleby stad har begärt om åtgärdstillstånd för nybyggnad av ett 2 meter högt och ca 58 meter långt staket mellan fastigheten och dess grannfastighet. Åtgärdstillståndet godkändes av Nykarleby stads miljö- och byggnadsnämnd 17.9.2014. Det sägs i beslutet att om detta tillstånd godkänns och vinner laga kraft, så avskrivs åtgärdstillståndet från 28.8.2013. Det första tillståndet handlade om ett staket som är 1,6 meter högt och 50 meter långt. Enligt klagandena fick de protokollsutdraget till deras hemadress. Klagandena äger grannfastigheten i fråga.

Klagandenas besvär angående avledande av ytvatten är anhängigt vid Vasa förvaltningsdomstol.

Vad som i 19 kap. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999, MBL) bestäms om förfarandet med bygglov gäller i tillämpliga delar även förfarandet med åtgärdstillstånd, rivningslov och tillstånd för miljöåtgärder.

I MBL 133 § bestäms att grannarna ska underrättas om att en ansökan om bygglov anhängiggjorts, om detta inte med beaktande av projektets ringa betydelse eller läge eller planens innehåll är uppenbart onödigt med tanke på grannens intresse. Med granne avses ägaren eller innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot. Samtidigt ska det även på byggplatsen på lämpligt sätt tillkännages att ärendet är anhängigt. På byggplatsen ska vid behov förrättas syn för att utreda hur byggnaden passar in i miljön, bedöma konsekvenserna av byggandet och höra grannarna. Sökanden samt innehavarna av grannfastigheterna ska underrättas om tidpunkten för synen.

Tillståndsbeslut ska meddelas efter anslag och den som saken gäller anses ha fått del av beslutet när det meddelades. Tillståndsbeslutet tillställs sökanden. Tillståndsbeslutet eller en kopia av det tillställs dessutom de myndigheter som anges i förordning samt de som har begärt det i en anmärkning eller särskilt. Om samma anmärkning eller begäran har flera undertecknare, kan beslutet eller en kopia av det sändas enbart till den första undertecknaren. Den första undertecknaren ansvarar för att informationen lämnas till de andra undertecknarna (MBL 142 §).

Information om meddelandet av ett beslut som med stöd av 142 och 198 § i markanvändnings- och bygglagen meddelas efter anslag ska ges på anslagstavlan hos den myndighet som fattar beslutet före den dag beslutet meddelas. I informationen ska nämnas myndigheten, ärendets natur och den dag då beslutet meddelas. Informationsmeddelandet ska vara uppsatt på anslagstavlan hos den myndighet som fattat beslutet under minst den tid som reserverats för anförande av rättelseyrkande eller besvär. Beslutet ska vara tillgängligt för dem som saken gäller den dag det enligt anslaget meddelas (markanvändnings- och byggförordning 895/1999, 97 §).

Enligt 20 § i grundlagen bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet. Det allmänna ska verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

I 21 § i grundlagen bestäms om rättsskydd. Var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag.

Enligt 6 § i förvaltningslagen (434/2003) ska myndigheterna bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt och använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag. Myndigheternas åtgärder ska vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte. Åtgärderna ska skydda förväntningar som är berättigade enligt rättsordningen.

I 7 § i förvaltningslagen bestäms om serviceprincipen och adekvat service. Möjligheterna att utträta ärenden och behandlingen av ärenden hos en myndighet ska om möjligt ordnas så att den som vänder sig till förvaltningen får behörig service och att myndigheten kan sköta sin uppgift med gott resultat.

Bedömning

Nykarleby stad förklarar i utredningen att lovbeslutet och dithörande handlingar fanns till påseende på byggnadsövervakningskansliet, samt kungjordes på Nykarleby stads officiella anslagstavla och miljö- och byggnadsnämndens anslagstavla 26.9.2014 – 27.10.2014. Protokollet fanns till påseende på Nykarleby stads hemsida. Enligt MBL 142 § ska tillståndsbeslutet tillställas sökanden. Tillståndsbeslutet eller en kopia av det tillställs dessutom de myndigheter som anges i förordning samt de som har begärt det i en anmärkning eller särskilt.

Det framgår av utredningen att klagandena har motsatt sig byggande av staket på rån redan 2013. Då beviljades grannen åtgärdstillstånd för staket 0,5 meter in på grannens egen fastighet. Sommaren 2014 har grannen ansökt på nytt om att få bygga staket på rån och inte 0,5 meter in på sin egen fastighet. Den ena klaganden har 15.8.2014 skickat e-post till byggnadsinspektören angående staketet. Hon berättar att ”vi är ännu av samma åsikt som tidigare, vi vill inte ha något staket vid vår villa, så grannen får bygga staketet på sin egen tomt”. Klagandena har också lämnat in en tvärsidig 15.9.2014 daterad anmärkning till miljö- och byggnadsnämnden. Klagandena är inte bosatta i Nykarleby stad.

Det har framgått att ärendet handlar om en flerårig grannfejld mellan ägarna av de två fastigheterna. Jag konstaterar att det inte kan ha blivit oklart för byggnadsövervakningsmyndigheten att klagandena motsätter sig byggandet av ett 2 meter högt staket på rån och att de förmodligen kan vara villiga att utnyttja rätten att söka ändring om tillståndet beviljas på rån.

Det framgår inte entydigt av utredningen hur hörandet (sommaren eller hösten 2014) av grannen har genomförts. Enligt tillståndsbeslutet 17.9.2014 har rågrannen (klagandena) hörts via inspektionen och motsatt sig byggande av staket på rån. Anmärkningar har lämnats in per e-post, dvs. rätt så inofficiellt. Det förefaller inte rimligt att förutsätta en särskild begäran under dessa omständigheter (”de som har begärt det i en anmärkning eller särskilt”, MBL 142 §).

Slutsatser och åtgärder

Jag har inga rättsliga grunder att anse att Nykarleby miljö- och byggnadsnämnd skulle ha förfarit lagstridigt. Jag konstaterar dock att ett förfarings sätt i enlighet med god förvaltningssed skulle ha varit att byggnadsövervakningsmyndigheten skulle ha informerat rågrannen om tillståndet på samma sätt som 2013, dvs. skickat ett protokollsutdrag eller kopian av beslutet till rågrannens hemadress.

Det hör inte till justitiekanslerns lagenliga uppgifter och behörighet att ändra eller upphäva beslut som andra myndigheter har fattat.

Jag delger dock Nykarleby miljö- och byggnadsnämnd mina synpunkter om god förvaltningssed och meddelande om åtgärdstillståndsbeslut.

Biträdande
justitiekanslerns ställföreträdare

Kimmo Hakonen

Äldre justitiekanslerssekreterare

Anu Rätty

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET
